

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618204705
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6618204705.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté deti U. W. O., K.. XX.XX.XXXX, X. U. O., K.. XX.XX.XXXX, obidve toho času umiestnené v Detskom domove Hriňová, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov U.M. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX J., štátnej občianky SR a B. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX J., štátneho občana SR, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením odníma maloleté deti U. W. O.U., K.. XX.XX.XXXX, X. U. O., K.. XX.XX.XXXX zo starostlivosti Detského domova, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová a n a r i a d' u j e nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

II. Detský domov, so sídlom Krivec 171, 962 05 Hriňová j e p o v i n n ý odovzdať maloleté deti U. W. O., K.. XX.XX.XXXX U. X. U. O., K.. XX.XX.XXXX do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

III. Matka U. O., K.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí U. W. O., K.. XX.XX.XXXX U. X. U. O., K.. XX.XX.XXXX mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia; takto určené výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

IV. Otec B. O., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí U. W. O., K.. XX.XX.XXXX U. X. U. O., K.. XX.XX.XXXX mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia; takto určené výživné je splatné vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.10.2018 doručil navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a žiadal, aby súd neodkladným opatrením nariadil umiestnenie maloletých detí U. W. O., nar. XX.XX.XXXX, X. U. O., K.. XX.XX.XXXX do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

2. Úrad podaný návrh odôvodnil tým, že u obidvoch maloletých detí sa od začiatku ich umiestnenia v detskom domove prejavujú výchovné problémy, nerešpektujú pokyny vychovávateľa. Proces adaptácie

na prostredie detského domova prebiehal veľmi problematicky. Maloleté deti sa nedokázali prispôbiť pravidlám detského domova. V domácom prostredí boli zvyknutí na úplnú voľnosť, nemuseli dodržiavať žiadne pravidlá. Pri konfliktoch sú vulgárni, útoční, vyhrážajú sa ostatným deťom. Podobné problémy v ich správaní sa vyskytujú aj v škole. Vzájomne sa provokujú, podporujú sa v negatívnych prejavoch správania, prejavy ich agresívneho správania sa stupňujú, v stave afektu sú nevládnuteľní.

3. Nad výchovou maloletých detí U.K. W. O. U. X. U. O. bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/1/2018-58 zo dňa 04.06.2018 nariadená ústavná starostlivosť. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.06.2018.

4. Maloletý U. W. navštevuje 6. ročník Základnej školy s materskou školou, so sídlom Školská 1575, Hriňová, maloletý X. U. navštevuje 4. ročník.

5. Dňa 11.09.2018 sa situácia vyhrotila, maloletý U. W. po provokácii bratom dostal záchvat zúrivosti, rozbil stôl v obývačke, ohrozoval ostatné deti a vychovávateľku. Maloletý U. W. sa neukľudnil ani po príchode hliadky policajného zboru Hriňová, bol veľmi agresívny, až privolaná záchranná zdravotná služba mu podala lieky a následne bol hospitalizovaný na detskom oddelení Nemocnice vo Zvolene. Odo dňa 13.09.2018 sa na základe odporúčenia nachádza na detskom oddelení Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti je detský domov toho názoru, že záujem maloletých detí si vyžaduje pobyt v režimovom zariadení, kde budú mať zabezpečenú odbornú a kvalifikovanú pomoc.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 54 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2,3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1,2,3 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

13. V zmysle § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. V zmysle § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranného výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

15. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

16. Dňa 22.10.2018 úrad podal návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by boli maloleté deti odovzdané do starostlivosti Reedukačného centra

Mlynky - Biele Vody, a to z dôvodu potreby zabezpečenia odbornej a kvalifikovanej pomoci v režimovom zariadení. V tejto veci podľa názoru súdu úrad osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov u maloletých detí a súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Súd mal z predloženého návrhu, ako aj zo spisového materiálu v danej veci za preukázané, že Detský domov, so sídlom Krivec 171, Hriňová, v ktorom sú maloleté deti umiestnené do starostlivosti na základe rozsudku č.k. 11P/1/2018-58 zo dňa 04.06.2018, prevýchovu maloletých detí nezvláda, maloleté deti sú veľmi problematické, neprispôsobivé, nerešpektujú autoritu vychovávateľov. Ich správanie je naďalej nezvládnuteľné, pričom ich agresívne správanie sa u nich stupňuje. Svojím správaním ohrozujú aj ostatné deti. Zo záverečnej komplexnej diagnostickej správy vyplýva, že u maloletého U.Á. W. O. intelektový výkon dosahuje pásmo miernej duševnej zaostalosti, so sklonsmi k asociálnemu správaniu, absenciou morálnych hodnôt, vzorov v rodine. Jeho osobnosť je simplexná, pubescentná, vo vývine, emocionálne aj sociálne deprivovaná, s výraznou potrebou dominancie a sklonsmi k asociálnemu správaniu, absenciou morálnych hodnôt. V popredí sa prejavuje impulzivita, znížená sebaregulácia. Zo záverečnej správy ohľadom maloletého X. U. O. vyplýva, že jeho intelektový výkon dosahuje pásmo miernej duševnej zaostalosti, susp. ADHD, výuková insuficiencia. Jeho jedinou túžbou je dostať sa domov a pokračovať v spôsobe života na ktorý bol zvyknutý. Nerešpektuje autoritu dospelého, v komunikácii je často vulgárny, útočný, vyhráža sa. Dožaduje sa napĺňania vlastných potrieb bez ohľadu na ostatných, ak nie sú jeho požiadavky splnené, správa sa negativisticky, odmietavo a verbálne agresívne. Jeho osobnosť je pubescentná, vo vývine, simplexná, v popredí dominuje impulzivita, negativizmus, nerešpektovanie autorít, absentujú u neho morálne normy.

17. V súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd neodkladným opatrením nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody nadväzne na pobyt v detskom domove. Súd mal na zreteli predovšetkým potrebu zabezpečiť maloletým deťom pokračovanie prevýchovného procesu v režimovom zariadení s odborným dohľadom. Vychádzal pritom zo záverov správy úradu ako aj zo správy z pobytu v detskom domove.

18. V súlade s § 81 ods. 1 Zákona o rodine súd uložil obidvom rodičom maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé dieťa zvlášť, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, ktoré sú rodičia povinný poukazovať na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

19. O trovách konania súd rozhodol na základe § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 234 ods. 1 a ods. 2 CSP súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.